

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет початкової, технологічної та професійної освіти
Кафедра теорії і практики технологічної та професійної освіти

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ

підготовки здобувачів

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальності	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
за освітньо-професійною програмою	Середня освіта (Інформатика)
мова навчання	українська

Слов'янськ – 2023 р.

Розробники:

Бутиріна Марина Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Вовк Надія Валентинівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Яковенко Вікторія Георгіївна – кандидат медичних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ охорони життя та ЦЗ Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № 16 від «27» червня» 2022 р.

Завідувач кафедри теорії
і практики технологічної
та професійної освіти_

_____ **Бондаренко В.І.**

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою

Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»

«29» червня 2023 р., протокол № 9

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи безпеки життєдіяльності та охорони праці

Кількість кредитів	3 кредити ECTS
Рік підготовки, семестр	2-й рік підготовки, 4-й семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий освітній компонент
Викладач	Бутиріна Марина Володимирівна, <i>кандидат педагогічних наук, доцент</i> кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти
Контактна інформація	Butyryna_mv@ukr.net
Консультації	Середа 12.00 –14.00 (упродовж семестру)
Анотація навчальної дисципліни	<p><i>Об'єкт вивчення</i> – трудовий процес учителя інформатики у розвивальних центрах, навчальних закладах різного рівня акредитації та форми власності, закладах позашкільної освіти.</p> <p><i>Предмет вивчення</i> – принципи і норми організації безпечного трудового процесу учителя інформатики та освітнього процесу взагалі і на заняттях з інформатики зокрема у закладах освіти різних рівнів акредитації та форм власності з урахуванням принципів безпеки та охорони праці, гігієни праці у нормальних умовах функціонування та в умовах надзвичайних ситуацій.</p>
Опис навчальної дисципліни	<p><i>Мета навчальної дисципліни</i> – підвищити обізнаність у сучасних проблемах і головних завданнях безпеки життєдіяльності та здатність визначити коло своїх обов'язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків під час виконання професійних обов'язків; сформулювати готовність до ефективного використання положень нормативно-правових документів з охорони праці та основних методів збереження здоров'я та працездатності вихованців, слухачів у своїй діяльності, здатність до безпечної організації освітнього процесу у освітньому закладі та на заняттях з інформатики та складання плану власного здорового професійного довголіття.</p> <p><i>Компетентності, які формуються упродовж вивчення курсу:</i></p> <p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає</p>

застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу на рівні базової середньої освіти.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосування соціальних навичок (т.з. softskills) у професійній діяльності.

СК 1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету

СК 7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

Ключові слова: безпека життєдіяльності, ризик, надзвичайна ситуація, охорона праці, мікроклімат, норми освітлення, електробезпека, пожежна безпека, робоче місце.

Очікувані результати навчання:

РН 6. Називає і пояснює принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками, уміє надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу

Матеріали та ресурси:

1) *Рекомендована література:*

- 1) Бутиріна М.В. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі освіти» для студентів другого (магістерського) рівня вищої

	<p>освіти / Укл. Бутиріна М.В., Бондаренко В.І., Фатальчук С.Д. Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І., 2020, 80с.</p> <p>2) Бутиріна М.В. Практикум з основ безпеки життєдіяльності та охорони праці: навчальний посібник для студентів педагогічних вищих навчальних закладів / Марина Володимирівна Бутиріна, – Слов'янськ, 2022. – 148 с</p> <p>3) Охорона праці в галузі освіти : навчальний посібник / І.П. Пістун, Ю.В. Кіт, Л.А. Катренко. Університетська книг, 2018. 395с.</p> <p>4) Охорона праці в галузі: навчальний посібник / П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький, О.П. Панчук, Р.М. Білик. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 322с.</p> <p>5) Основи охорони праці: підручник / О.І. Запорожець. К.:ЦУП, 2019. 264с.</p> <p>2) дистанційний курс: http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2232</p>
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності. 2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей та об'єкти економіки. 3. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. 4. Соціальні небезпеки, їхні види та характеристики. 5. Правові та організаційні основи охорони праці 6. Основи фізіології та гігієни праці 7. Основи виробничої безпеки
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p><i>Методи навчання:</i> словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування); відео метод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (виконання завдань); групова дослідницька робота за вибором.</p>
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<p><i>Методи роботи зі здобувачами у процесі організації навчання:</i> лекція; постановка практичних завдань; постановка дослідницьких завдань; тестування.</p> <p><i>Вимоги, які висуваються викладачем до здобувача задля досягнення ними очікуваних результатів навчання:</i> відвідування лекційних занять та інтерактивна участь у</p>

опануванні навчального матеріалу курсу; виконання практичних та дослідницьких завдань своєчасно й на високому рівні; виконання тестування з самостійної роботи.

Види роботи здобувачів: пошук інформаційних джерел, оцінювання їх якості та вірогідності інформації; аналіз інформаційних джерел різного типу; виконання практичних завдань; планування й проведення часткових теоретичних та емпіричних досліджень; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; тестування; есе.

Оцінювання

Види поточного контролю: опитування, практичні завдання, тестування, есе.

Вид підсумкового контролю – залік.

Мінімальна та максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю: 60 б. – 100 б.

Критерії оцінювання: практичні та самостійні завдання розподілено за рівнями: репродуктивний (2б), конструктивний (3-4 б), творчий (5 б). Здобувач вищої освіти обирає один із рівнів відповідно до самооцінки стосовно рівня знань із теми і виконує запропоновані завдання: 2 бали виставляється якщо у відповіді наведено лише визначення головного питання; 3 бали виставляються за відповідь, у якій не виявлено розуміння основного змісту навчального матеріалу або в якій допущено кілька суттєвих помилок; 4 балами оцінюється повна і правильна відповідь на підставі вивчених теорій, правил тощо, матеріал викладено в певній логічній послідовності, водночас наведено приклади. Відсутність відповіді не оцінюється взагалі.

Відвідування лекційних та практичних занять обов'язкове.

Розподіл балів, що присвоюється студентам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота (тестування чи виконання групового проекту)	
	макс	мін	макс	мін	макс	мін
T1	1	0	4	2		За резу льт
T2	1	0	4	2		

T3	1	0	4	2	40
T4	1	0	4	2	
T5	1	0	4	2	
T6	3	0	12	6	
T7	4	0	16	8	
Всього	12	0	48	24	

Дедлайном для виконання самостійних завдань є підсумкове тестування у Moodle, результати якого додаються до сумарного балу за практичні та лекційні заняття. У разі виконання групового проекту, дедлайном вважається захист цього проекту, під час якого оцінюється: якість презентації (10б), актуальність проекту (10б), глибина розробки теми (10б), достовірність інформації (10б). Коефіцієнт академічний від викладача за внесок кожного у спільну справу $(1-10б*0,1)$, коефіцієнт Soft Skills при взаємному оцінюванні $(1-10б*0,1)$.

Підсумковий контроль полягає у визначенні суми набраних балів та виставлення відповідної оцінки.

Перескладання заліку відбувається за загальноприйнятою в ДВНЗ ДДПУ процедурою.

Відповідальність за дотримання академічної доброчесності у відповідях на практичні та самостійні завдання покладається на здобувача вищої освіти. У разі виявлення випадків порушення принципів академічної доброчесності загальна кількість набраних балів здобувача освіти анулюється і він повинен пройти курс повторно.

Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»

Навчальна дисципліна «Основи безпеки життєдіяльності та охорони праці» є єдиним курсом у ОП «Середня освіта (інформатика)» бакалаврського рівня, під час вивчення якого комплексно розкриваються питання безпечної організації освітнього процесу у закладах освіти усіх рівнів акредитації та форм власності з урахуванням принципів і правил безпеки та вимог охорони праці, що дозволить випускнику надалі безпечно організувати навчально-виховний процес з учнями не тільки в нормальних умовах, але і під час надзвичайних ситуацій, та працювати не лише на посаді учителя інформатики, але й в адміністрації закладів освіти та управління освітою, реалізуючи особисті лідерські та підприємницькі здібності.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії
і практики технологічної та
професійної освіти

М.В. Бутиріна